

---

# ЗМІСТ

<b>ПЕРЕДМОВА</b> .....	<b>5</b>
------------------------	----------

<b>РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ДОКАЗУВАННЯ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ ПРО ЗЛОЧИНИ, ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ПЕРЕШКОДЖАННЯМ ЗАКОННІЙ ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЖУРНАЛІСТІВ</b> .....	<b>7</b>
--	----------

1.1. Стан наукових досліджень проблем доказування у кримінальних провадженнях про злочини, пов'язані із перешкодженням законній професійній діяльності журналістів. ....	<b>7</b>
---	----------

1.2. Поняття та межі доказування у кримінальних провадженнях про злочини, пов'язані із перешкодженням законній професійній діяльності журналістів. ....	<b>29</b>
---	-----------

Висновки до розділу 1. ....	<b>53</b>
-----------------------------	-----------

<b>РОЗДІЛ 2. ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ ПОРЯДОК ДОКАЗУВАННЯ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ ПРО ЗЛОЧИНИ, ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ПЕРЕШКОДЖАННЯМ ЗАКОННІЙ ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЖУРНАЛІСТІВ</b> .....	<b>55</b>
---	-----------

2.1. Підстави та процесуальний порядок внесення відомостей про злочини, пов'язані із перешкодженням законній професійній діяльності журналістів, до Єдиного реєстру досудових розслідувань. ....	<b>55</b>
---	-----------

2.2. Обставини, що підлягають доказуванню у кримінальних провадженнях про злочини, пов'язані із перешкодженням законній професійній діяльності журналістів. ....	<b>82</b>
---	-----------

Висновки до розділу 2. ....	<b>109</b>
-----------------------------	------------

<b>РОЗДІЛ 3. ЗБИРАННЯ ДОКАЗІВ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ ПРО ЗЛОЧИНИ, ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ПЕРЕШКОДЖАННЯМ ЗАКОННІЙ ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЖУРНАЛІСТІВ</b> .....	<b>111</b>
3.1. Слідчі (розшукові) дії як засоби збирання доказів про злочини, пов'язані із перешкоджанням законній професійній діяльності журналістів .....	<b>111</b>
3.2. Негласні слідчі (розшукові) дії як засоби збирання доказів про злочини, пов'язані із перешкоджанням законній професійній діяльності журналістів .....	<b>138</b>
3.3. Інші засоби збирання доказів у кримінальних провадженнях про злочини, пов'язані із перешкоджанням законній професійній діяльності журналістів .....	<b>163</b>
Висновки до розділу 3. ....	<b>187</b>
<b>ПІСЛЯМОВА</b> .....	<b>190</b>
<b>СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ</b> .....	<b>196</b>
<b>ДОДАТКИ</b> .....	<b>217</b>
<b>АНОТАЦІЯ</b> .....	<b>220</b>

---

## ПЕРЕДМОВА

Одним із пріоритетних напрямів євроінтеграційного курсу України, спрямованого на розбудову демократичної, правової держави, є гарантування права на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань, на свободу діяльності засобів масової інформації. Зазначені права та свободи більшою мірою реалізуються в законній професійній діяльності журналістів, перешкоджання якій не має залишатися безкарним. З метою виконання цього завдання у Кримінальному кодексі України (далі – КК України) передбачена відповідальність як за діяння, що безпосередньо перешкоджають законній професійній діяльності журналістів (ст. 171, ч. 2 ст. 375 КК України), так і у зв'язку зі здійсненням цим журналістом такої діяльності (ст. 345-1, ст. 347-1, ст. 348-1, ст. 349-1 КК України). Однак, під час розслідування цих злочинів слідчі органів Національної поліції України зіштовхуються з низкою проблем, більшість з яких пов'язана саме з доказуванням обставин, які мають значення для кримінального провадження, що перешкоджає притягненню винних осіб до кримінальної відповідальності. Так, упродовж 2013-2018 рр. було відкрито 1135 кримінальних проваджень про злочини, пов'язані із перешкоджанням законній діяльності журналістів. При цьому, до суду направлено лише 100 обвинувальних актів (8,9%), за результатами розгляду яких ухвалено 29 обвинувальних і 6 виправдувальних вироків. Разом з цим 762 (67,2%) кримінальних провадження було закрито, а кількість проваджень, по яких не прийнято рішень, зростає щороку, зокрема на кінець 2018 р. їх чисельність становила 286.

Таким чином, наведені статистичні дані наочно вказують на складність доказування у цій категорії кримінальних проваджень, що, своєю чергою, негативно позначається на

ефективному захисті законної професійної діяльності журналістів, а отже, й виконання завдань кримінального провадження.

Теоретичним підґрунтям дослідження стали наукові праці Ю.П. Аленіна, В.П. Бахіна, В.Д. Берназа, Р.С. Белкіна, Г.П. Власової, А.Ф. Волобуєва, В.І. Галагана, В.Г. Гончаренка, І.В. Гори, Ю.М. Грошевого, В.А. Журавля, В.С. Зеленецького, А.В. Іщенка, О.В. Капліної, В.О. Коновалової, В.Г. Лукашевича, Є.Д. Лук'янчикова, В.Т. Нора, Ю.Ю. Орлова, М.А. Погорецького, В.В. Рожнової, Д.Б. Сергєєвої, М.В. Салтевського, С.В. Свириденка, С.М. Стахівського, О.Ю. Татарова, Л.Д. Удалової, В.І. Фаринника, С.С. Чернявського, Ю.М. Чорноус, А.В. Шевчишена, В.Ю. Шепітька, Б.В. Щура, О.О. Юхна та інших учених.

Актуальним питанням розслідування перешкоджання законній професійній діяльності журналістів присвячено дисертаційні дослідження А.А. Мацоли (2015), А.В. Коваленка (2017). Кримінально-правові аспекти забезпечення професійної діяльності журналістів розглядали В.І. Павликівський (2017), К. М. Буряк (2018) та ін. Однак, зазначеними науковцями здебільшого розглянуто лише окремі аспекти розслідування злочинів, пов'язаних з перешкоджанням законній професійній діяльності журналістів. Нині малодослідженими або не дослідженими залишаються питання щодо: особливостей початку досудового розслідування у разі вчинення вказаних злочинів; визначення кола специфічних обставин, що підлягають доказуванню у цій категорії кримінальних проваджень; збирання доказів шляхом проведення слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій та ін. Відтак, нагальною є потреба в комплексному дослідженні проблем доказування у вказаній категорії кримінальних проваджень, що має здійснюватися з урахуванням нових напрямів розвитку сучасної юридичної науки з одночасним переосмисленням прикладних аспектів застосування чинного кримінального та кримінального процесуального законодавства України.

Автори висловлюють вдячність за цінні поради та конструктивну критику рецензентам та всім, хто долучився до проведення цього дослідження.